

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/228/2017                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6111226121                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 22.08.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ján Šikuta               |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:6111226121.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťovi O., narodenom X. B. XXXX, zomrelom XX. O. XXXX, naposledy bývajúcim v I., za účasti dedičov 1/ U., bývajúcej v I., 2/ U., bývajúcej v G., obe zastúpené Advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Segeč s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 26, IČO: 47 258 039, 3/ Z., bývajúceho v I. a 4/ U., bývajúceho v I., obaja zastúpení JUDr. Andrejom Kováčikom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. SNP 8, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 25 D 608/2011, o dovolaní dedičov 3/, 4/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. apríla 2017, sp. zn. 14 CoD 1/2016, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 24. novembra 2015, č. k. 25 D 608/2011-311, výrokom I. určil všeobecnú cenu majetku poručiťľa sumou 24 000,- Eur, výšku dlhov 0,- Eur a čistú hodnotu dedičstva po poručiťovi sumou 24 000,- Eur. Výrokom II. potvrdil nadobudnutie dedičstva uvedeného v súpise aktív a pasív v prospech dedičov z I. zákonnej dedičskej skupiny - U., rod. I., nar. XX.X.XXXX, vo výške 6 000,- Eur, U., nar. XX.X.XXXX, vo výške 6 000,- Eur, U., nar. XX.X.XXXX, vo výške 3 000,- Eur, Z., nar. XX.X.XXXX, vo výške 3 000,- Eur, do dedičstva po poručiťke A., rod. K. (manželke poručiťľa) zomrelej X. O. XXXX, vo výške 6 000,- Eur. Ďalej rozhodol o povinnosti dedičov zaplatiť poverenému súdnemu komisárovi odmenu notára a náhradu hotových výdavkov. Súd prvej inštancie konštatoval, že účastníci dedičského konania vyhlásili, že poručiť počas manželstva s pozostalou manželkou A. spoločne nadobudli členský podiel vedený v Stavebnom bytovom družstve Banská Bystrica, viažúci sa k presne špecifikovanému 2- izbovému bytu so špecifikovaným spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, nachádzajúceho sa na I. ulici č. XX v I., ktorého hodnota nebola v rámci pôvodného dedičského konania po poručiťovi O. prejednaná. Nakoľko sa dedičia na výške všeobecnej ceny členského podielu k bytu nedohodli, v zmysle § 175o ods. 1 O.s.p. určil súd cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu

dedičstva, pričom vychádzal z ceny určenej na základe znaleckého dokazovania nariadeného uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 25 D 608/2011-226 zo dňa 17. marca 2014, kde podľa záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru stavebníctva U., všeobecná hodnota členského podielu k predmetnému bytu predstavuje sumu 48 000,- Eur. Súd ďalej konštatoval, že vzhľadom na to, že k zániku manželstva poručiteľa a jeho pozostalej manželky došlo úmrtím poručiteľa dňa XX. O. XXXX, v zmysle ustanovenia § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka platí fikcia vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že ich ostatné hnutelné veci a nehnuteľné veci sú v podielovom spoluvlastníctve a podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. Túto skutočnosť účastníci dedičského konania nespochybnili. Predmetom prejednávania novoobjaveného majetku po poručiteľovi bola potom hodnota členského podielu bytu v podiele jednej polovice k celku, teda v sume 24 000,- Eur. Nakoľko v konaní pred súdnym komisárom medzi dedičmi k uzavretiu dohody o vyporiadaní dedičstva nedošlo, vzhľadom na zistený skutkový stav potom rozhodol v zmysle § 175q ods. 1 písm. d/ O.s.p. a potvrdil nadobudnutie dedičstva dedičom podľa dedičských podielov.

2. Na odvolanie zákonných dedičov 3/ a 4/ Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 24. apríla 2017 sp. zn. 14 CoD 1/2016 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a dedičom 3/ a 4/ uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne dedičkám 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania. Odvolací súd najskôr poukázal na skutočnosť, že odo dňa 1. júla 2016 nadobudli účinnosť nové procesné predpisy č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, upravujúci dedičské konanie vo svojich ustanoveniach § 158 až § 219 CMP. V zmysle intertemporálneho ustanovenia § 396 ods. 1 CMP sa však konania o dedičstve začaté predto dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov. Následne dospel k záveru, že pôvodné dedičské konanie po poručiteľovi O. bolo vedené na bývalom Štátnom notárstve v Banskej Bystrici pod sp. zn. D 1233/77. Pozostalá manželka poručiteľa A., nar. XX.X.XXXX, ktorá zomrela v priebehu toho konania dňa X. O. XXXX, podala dňa 10. novembra 2011 na príslušný okresný súd žiadosť o prejednanie novoobjaveného dedičstva po poručiteľovi, ktorým bola hodnota členského podielu v Stavebnom bytovom družstve v Banskej Bystrici súvisiaceho s dvojizbovým družstevným bytom nachádzajúcim sa ul. I. č. XX v I.. K návrhu navrhovateľka pripojila ako listinný dôkaz potvrdenie o zostatkovej hodnote členského podielu vystavenú Stavebným bytovým družstvom v Banskej Bystrici zo dňa 9. novembra 2011, podľa ktorého ku dňu smrti poručiteľa bola zostatková hodnota členského podielu vo výške 21 398,40 Kčs. Rozlíšil medzi členským podielom v družstve, ako právom a hodnotou tohto členského podielu v družstve, ako peňažným vyjadrením majetkovej hodnoty tohto práva. Mal za preukázané, že v súlade s § 180 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) platného a účinného do 31. decembra 1982 (teda v čase smrti poručiteľa), v prípade družstevného bytu, ktorého hodnota bola predmetom dodatočného dedičského konania, zaniklo smrťou poručiteľa, ako manžela, právo spoločného užívania družstevného bytu manželmi. Nakoľko sa právo na družstevný byt nadobudlo za trvania manželstva, zostala členkou družstva pozostalá manželka poručiteľa - A., ktorej aj patril členský podiel v družstve a právo ďalšieho užívania družstevného bytu. V konaní o dedičstve po poručiteľovi tak prináležalo v čase smrti poručiteľa štátnemu notárstvu - v súčasnosti poverenému súdnemu komisárovi - aby určil, v akej výške bude do aktív dedičstva zaradená náhrada zostatkovej hodnoty členského podielu zomrelého manžela. Pozostalá manželka sa preto správne po smrti poručiteľa cítila ako oprávnená nadobúdateľka členského podielu v družstve a práva ďalšieho užívania družstevného bytu. Avšak predmetom dedičstva je náhrada zostatkovej hodnoty členského podielu, ako peňažný ekvivalent práva, ktoré smrťou manžela, ktorému náležalo spoločné členstvo a spoločné právo užívania družstevného bytu, prešlo na pozostaleho druhého manžela. Táto hodnota tvorí aktívum dedičstva a správne bola v danom dodatočnom dedičstvom konaní prejednaná, nakoľko nebola zaradená do aktív dedičstva v základnom dedičskom konaní vedenom Štátnym notárstvom v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. D 1233/77. Pokiaľ odvolatelia namietali, že táto náhrada zostatkovej hodnoty členského podielu v družstve mala byť stanovená v súlade s oznámením Stavebného bytového družstva v Banskej Bystrici v čase smrti poručiteľa, odvolací súd poukázal v tejto súvislosti na konštantnú judikatúru súdov, ktoré rozhodujú v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2000, sp. zn. 5 Cdo 29/2000, ktorý vyslovil, že všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a podobne. Ide tak o trhovú cenu, pričom trhovú cenu

veci, či práva je ekvivalent, za ktorý možno získať vec, či právo rovnakej kvality a kvantity do svojej dispozície, lebo predstavuje hodnotu, v ktorej sa ponuka a dopyt stretnú. Členstvo v bytovom družstve, na rozdiel od iných typov družstiev, má konkrétny obsah v tom smere, že práva a povinnosti člena sú spojené s jednotlivým, presne špecifikovaným bytom. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý za zostatkovú hodnotu členského podielu poručiťľa neakceptoval potvrdenie stavebného bytového družstva, ktoré zohľadňovalo celkom zjavne len o účtovnú zostatkovú hodnotu daného členského podielu a nie jeho trhovú hodnotu, ale vychádzal z hodnoty členského podielu tak, ako ju stanovil znalec ku dňu 10. novembra 2011, keď došlo k prvému úkonu urobenému účastníkom dedičského konania po skončení základného dedičského konania, a to k podaniu návrhu na dodatočné prejednanie dedičstva. Odvolací súd dospel k záveru, že neexistuje zákonný dôvod, ktorý by spochybnil vecnú správnosť uznesenia súdu prvej inštancie, ktorý vykonal vyporiadanie medzi dedičmi podľa ich zákonných dedičských podielov a to vychádzajúc zo zostatkovej hodnoty členského podielu určenej na základe znaleckého dokazovania súdnym znalcom, celkom v hodnote 48 000,- Eur, z čoho polovica, ktorá bola predmetom tohto dedičského konania, predstavovala hodnotu 24 000,- Eur a následne potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov jednotlivých dedičov. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dedičia 3/ a 4/, Z. a U. dovolanie z dôvodu uvedenom v ustanovení § 420 písm. f/ CSP, keď odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj, že odôvodnenie rozhodnutia je nepresvedčivé, vykazujúce známky arbitrárnosti. Ako bližšie odôvodnenie dovolacieho dôvodu § 420 písm. f/ CSP uviedli, že oba sudy nesprávne vec právne posúdili, keď pri zisťovaní zostatkovej hodnoty členského podielu v stavebnom bytovom družstve (ďalej len „SBD“) sudy nesprávne vychádzali z hodnoty zisťovanej ku dňu podania žiadosti o prejednanie novoobjaveného dedičstva ku dňu 10. novembra 2011, ktorá bola ohodnotená súdnym znalcom, keď vychádzala z trhových princípov na sumu 48 000,- Eur (hodnota celého členského podielu), ale mali vychádzať z ceny ku dňu smrti poručiťľa XX. O. XXXX podľa potvrdenia SBD, ktorá predstavovala sumu 21 398,40 Kčs (cca 713,- Eur). Takto porušili zásadu, že pri dedení sa použije právo platné v deň smrti poručiťľa, a teda bolo potrebné vychádzať z hodnoty členského podielu v čase smrti poručiťľa. Pokiaľ sudy argumentovali rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 29/2000, pokiaľ ide o určenie zostatkovej hodnoty členského podielu v SBD, urobili tak nesprávne, nakoľko predmetné rozhodnutie sa týkalo inej ako dedičskej veci. Dovolatelia taktiež namietali, že uznesenie odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, nakoľko si odvolací súd osvojil právne posúdenie veci súdom prvej inštancie bez toho, aby sa v odôvodnení osobitne vysporiadal s právnym názorom, ktorý uviedli v podanom odvolaní dedičia 3/ a 4/ U. a Z. v tom, že pre zistenie ceny majetku nie je dôležité, že pôvodné konanie o dedičstve po poručiťľovi O. bolo právoplatne skončené, keď podľa zákona cena majetku sa zisťuje ku dňu smrti poručiťľa. Odvolací súd podľa ich názoru nezohľadnil špecifickosť tohto dedičského konania a svoje rozhodnutie, pokiaľ ide o zisťovanie hodnoty dedičstva, zdôvodnil len vyššie citovaným rozhodnutím najvyššieho súdu. Záverom dovolania uviedli, že by bolo možné v tejto veci použiť ako dovolací dôvod aj § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, avšak uvedené bližšie nijako nešpecifikovali. Z uvedených dôvodov navrhli napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Dedičky 1/, 2/ U. a U. navrhli dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP, resp. Civilný mimosporový poriadok (CMP) treba dovolanie

považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco, namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Z obsahu dovolania je nepochybne zrejmé, že dovolatelia namietajú dôvod uvedený v § 420 písm. f/ CSP, keď súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktoré dôvody vidia v tom, že súdy nesprávne vec právne posúdili, keď pri zisťovaní hodnoty členského podielu v stavebnom bytovom družstve (ďalej len „SBD“) nesprávne vychádzali z hodnoty zisťovanej ku dňu podania žiadosti o prejednanie novoobjaveného dedičstva ku dňu 10. novembra 2011, ktorá bola ohodnotená súdnym znalcom a vychádzala z trhových princípov na sumu 48 000,- Eur (hodnota celého členského podielu), pričom mali vychádzať z ceny ku dňu smrti poručiteľa XX. O. XXXX podľa potvrdenia SBD, ktorá predstavovala sumu 21 398,40 Kčs (cca 713,- Eur). Takto porušili zásadu, že pri dedení sa použije právo platné v deň smrti poručiteľa, a teda bolo potrebné vychádzať z hodnoty členského podielu v čase smrti poručiteľa, ako aj, že odôvodnenie rozhodnutia je nepresvedčivé, vykazujúce známky arbitrárnosti.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, to, ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu ako finálny, meritórny, produkt prejednávania veci v civilnom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia, jeho odôvodnenie, úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru veľkého senátu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

17. Pokiaľ ide o určenie výšky hodnoty členského podielu v SBD a nesprávne právne posúdenie, vyššie spomenutá argumentácia dovolateľov nasvedčuje tomu, že súdom vytýkajú právne závery, ku ktorým súdy dospeli a na ktorých založili svoje rozhodnutia.

18. Najvyšší súd ale už aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením ( R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

19. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, náležitý, právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom, na možnosť niektorého účastníka civilného konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. To, napokon, potvrdil najvyšší súd aj v judikáte R 24/2017.

21. Dovolací súd v súvislosti s otázkou hodnoty členského podielu len dáva do pozornosti ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá aj keď sa týka konaní o vyporiadanie majetku v BSM, nie je dôvod, pokiaľ ide o zisťovanie hodnoty členského podielu, sa od nej odchýliť. Napríklad podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 19. septembra 2007 sp. zn. 3 Cdo 105/2007 uvádza: „.... Pri riešení

dovolaním nastolenej otázky, či .....treba v prejednávanej veci vychádzať z účtovnej zostatkovej hodnoty členského podielu v bytovom družstve alebo z tzv. trhovej hodnoty členského podielu vychádzal dovolací súd z toho, že v prípade zániku spoločného nájmu družstevného bytu manželmi a ich spoločného členstva v bytovom družstve môže byť predmetom vyporiadania tohto spoluvlastníctva len členský podiel, ktorého hodnotu treba vyjadriť obvyklou, trhovou cenou, a nie zostatkovou hodnotou členského podielu, lebo platná právna úprava družstiev od 1. januára 1992 (od účinnosti Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb.) tento pojem nepozná. Ako už bolo uvedené vyššie, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vychádza zo stavu doň patriaceho majetku v čase zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z cien zodpovedajúcich situácii v čase vyporiadania. Podľa názoru dovolacieho súdu niet dôvodu, aby sa pri oceňovaní členského podielu postupovalo inak, než pri oceňovaní iného majetku (vrátane nehnuteľností patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Dovolací súd preto nemal ani v prejednávanej veci dôvod odchyliť sa od záverov zaujatých už v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2000 sp. zn. 5 Cdo 29/2000, v zmysle ktorého všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a podobne, pričom obvykle sa táto trhovú hodnotu zisťuje porovnaním s už zrealizovanými prevodmi členských podielov, podobných bytov, v danom čase a mieste (R 40/2002)“. Obdobné závery možno nájsť aj v ďalších rozhodnutiach, napríklad sp. zn. 3 Cdo 343/2014, 3 Cdo 88/2010, 3 Cdo 56/2008.

22. Pokiaľ dovolatelia namietali, že uznesenie odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, nakoľko si odvolací súd osvojil právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, odvolací súd poukazuje na to, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania, nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť, vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila len tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Váda tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

23. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktorá nadobudla účinnosť po 1. júli 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska. Vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

24. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých, extrémnych, prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8269/02, rozsudok ESĽP z 23. júla 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok ESĽP z 24. júla 2003). V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu tento citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, vysvetlil dôvody a argumenty, prečo vychádzal z trhovej hodnoty členského podielu v čase podania návrhu na prejednanie novoobjaveného dedičstva a pod.

25. Aj podľa judikatúry štrasburských orgánov sa nevyžaduje, aby bola daná odpoveď na každý argument zo strany účastníka konania (napr. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997,

sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higgins a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež Van de Hurk v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, Ruiz Torija c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B.

26. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu takto má odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia náležitosti v zmysle § 220 CSP a dovolatelia neopodstatnene namietajú existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za vadu uvedenú v tomto ustanovení nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

27. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý bol okrajovo spomenutý dovolateľmi v dovolaní, dovolací súd uvádza nasledovné. Uvedený dôvod predpokladá nastolenie určitej právnej otázky a že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382). Z obsahu dovolania dovolací súd však nezistil (hoci dovolatelia uviedli formálne tento dovolací dôvod), že by tento aj v skutočnosti namietali, riadne ho špecifikovali a ním aj argumentovali.

28. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie dedičov 3/ a 4/ nie je prípustné, a preto ich dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.